

A helyi egyházközség 1755-ben alakult, és a **római katolikus templom** a dunaszerdahelyi esperesi kerületbe tartozott. Kegyura Pálffy János gróf volt.

A századfordulón plébánosa Papánek Márk, majd dr. Hegyi Jenő pápai kamarás, esperesplébános volt.

A Katolikus Magyarország 1001-1901 című kiadvány szerint az alsónyárasdi templomot 1754-ben alapították, s a Boldogságos Szűz születésének tiszteletére építették. Fiókegyháza Felsőnyárasd.

A gót stílusú római katolikus templomot késői klasszicista formájúra építették át. A kórus előtt balra és jobbra Jézus csodáit és beszédét ábrázoló freskókat látni. Az oltár előtt a mennyezeten a hét szentség jelképes ábrázolása van – ebből kettő az oldalfalakon. A római katolikus templom az oltárral szemben állva a jobb oldali falon az utolsó vacsora, a bal oldalin Szent Péter pünkösdi beszéde, az oltárképen pedig Szűz Mária születése van megfestve. A főoltáron balról Szent Pál, jobbról Szent Péter szobra áll.

A templom freskóit a Pozsonyi Művészeti Akadémia végzős növendékei festették a 70-es években.

Ebben az időben cserélték ki a főoltár képét is. Akkor még itt volt a R. Gaupmann által 1860-ban festett Mária látogatása, valamint a Mária Magdolnát ábrázoló, 1858-ból származó festmény.

A templom tornyában 3 harang van, melyek közül az *első*t Mandušek R. és társai készítették Brünnben 1922-ben. Peremfelirata:

Alsó- és Felső Nyárasd r. k. híveinek”

. A

második harangon

ez áll:

“Alsó Nyárasdi róm. kath. hitközség. Seltenhoffer Frigyes fiai cs. és M.K. udvari harangöntők Sopronban 1912.”

A *harmadik harang* – nagyharang – felirata: **“Alsó és Felsőnyárasdi r. k. hívek. R. Mandušek a spol. Brno 1922.”**

1849-ben a község határában két csata is volt a császáriak és a magyar szabadságharcosok között.

Ennek az emléket őrzi a **Sas utca végébe áthelyezett emlékmű** és **a temetőben az elesett hősök tiszteletére emelt obelisz**k

Ez az emlékmű eredetileg az utca vége mögötti határi részben állt. Egykori leírása: **“Az emlékmű mintegy öt méter magas, fekete – öntött vasból készült – emlékszobor, melynek déli oldalán pajzzsal fedett kardról lecsüngő kettős bojtal ellátott tiszti öv, felette ötágú bárói korona látható, míg a szobor tetején délről egy sas körme koszorút tart; északi**

oldalán e felírással: **“Hier starb Gustav Feriherr von Geramb k.k. Oberstleutenant der gränz banal Regimentes am 13. Jänner 1849. an der Spitze seines Battalions seinem Kaiser und der Fahne getreu den Heldentod.”**

(Itt halt meg báró Gustav von Getramb alezredes 1849. január 13-án, zászlaja élén, császárához és zászlójához hűségesen hősi halált halt.?)

A kultúrház melletti parkban található a **Pallosjog emlékműve** az 1796-os évszámmal a tetején, melynek felső részén egy kardot tartó emberi kar látható. A Pálffy grófok hatalmát jelképezi, mert a vétkes bűnözőt akár halállal is büntették.

Az emlékmű eredeti helye a Vasút utca és a Fő utca találkozásának túloldalán volt.

A **római katolikus temetőben található emlékművet** a már említett 1849-es csatában elesett hősök tiszteletére állították fel a honfoglalás ezredik évfordulója alkalmából. Két évvel később, az 1848-49-es forradalom és szabadságharc 50. évfordulója alkalmából párját ritkító ünnepség volt ennél az emlékműnél. Itt jött össze az egész Alsó-csallóközi járás küldöttsége, hogy nagyszabású ünnepélyvel emlékezzen meg a nagy jubileumról. A bekerített obeliszk mögött egy sírkő áll ezzel a felirattal:

**“Ferenczy
Lajosnak 1849. június hó 20. áldozatjának állítatá igaz erényt tisztelő testvére Teréz.”**

A **templomkertben álló keresztre** 1992 tavaszán került vissza az alábbi szövegű emléktábla:

**“A. gonDVlseLő. Isten Dltsőségére hIV.A foőutcai kereszt HáLaDatos ságbóL FEL
áLLlItatott.”**

A II. világháborút követő években még ott állt

Szent József szobra

, melyet Bitráff István 1856. szeptember 28-án állítatott fel. Megrongálódott állapotban állították félre. A Fő utca és a Görbe utca kereszteződése fölött, a néhai felsőnyárasdi bíró, Pósa házával szemben (jelenleg a 104. számú ház) áll egy

vasráccsal bekerített kereszt

. A rajta lévő felirat:

“Oh ti mindjában kik átmentek az úton figyelmezzetek és lássatok van-e fájdalom mint az én fájdalmam. Krisztus Jézus keserves kínszenvedésének és halálának emlékezetére emeltette ezen szent keresztet Tóth János, Mikótzai Katalin – 1901.”

A Fő utca és a Bári utca kereszteződésénél, a jelenlegi 58. és 60. számú házak között állt a **Szentháromság-kápolna**

, melyet a Soóky Flórián emeltetett 1914. december 23-án. A kápolnát a mellette megkezdett házépítés során lebontották. Amikor a kápolnát lebontó személy hirtelen meghalt, a vallásos érzelmű lakosok ebben Isten büntetését vélték. 2003-ban a kápolnát újjáépítette Nyárasd Község Önkormányzata.

A község Fő utcáján két szobrot találunk még: a 136. számú ház előtt **Szent Vendel szobrát**, melyet Lustig János emeltetett 1802-ben, valamint a 180. számú ház előtt a

Nepomuki Szent János szobra

t, melyet az írásbeli forrás Felsőnyárasd védőszentjeként említ újjáépítésének évében (1759. május 24-én). A rajta lévő felirat a következő:

“Beate Joannes de Nepomvk in aquae pericvlo laborantibVs Patrone Gra Pronobls”.

A Hídsor utca utolsó házának kiskertjében is áll **egy kereszt**. Ez a felirat látható rajta: **“Isten dicsőségére emeltették nemes Bognár János és neje Szabó Franczka gyermekeivel. 1915. okt. 30.”**

Nyárasdról Vásárútra menet a **Nepomuki Szent János szobra** kanálistól nem messzire, a Nyárasd felőli oldalon is áll

egy

kereszt

. Szövege már, sajnos, nagyon megkopott, szinte olvashatatlan. Eredetileg Bognár Ferenc állíttatott ezen a helyen még 1781-ben egy fakeresztet, melyet később kőből építettek fel. Ennek a kőből épített keresztnek a javítását és gondozását bizonyítja az az

“Alapítvány”,

melyet

“...néhai nemes Bognár Ádám özvegye, született Csölle Erzsébet ...”

hozott létre. Ezt aláírta nemes Bognár Mihály, a helység bírja, Szomolay Imre öreg esküdt és Majer János helybéli plébános is 1842 Mindszent havának 18-ik napján. Ezt 1843. február 3-i dátummal a nagyszombati érsekség is megerősítette.

A község temetőjében, a halottasház (ravatalozó) falán találjuk az **I. világháborúban elesettek névsorát:**

Az I. világháború

áldozatainak emléktáblája Bartalos Ferenc, Bognár József, Borka István, Csóka Burdi, Csölle Ignác, Csölle István, Csölle János, Csölle József, Dömény Imre, Dömény János, Gaál József, Gaál Lajos, Kamocsai István, Károlyi Mihály, Kiss Gyula, Kiss János, Kliner István, Knazsik György, Szomolai Ferenc, Szomolai Imre, Krascsenics Alajos, Krascsenics István, Krascsenics József, Krascsenics Péter, Kurina Dezso, Kurina Lajos, Novoszák Géza, Novoszák Ignác, Polák Vince, Rajkovics Alajos, Rózsa Vendel, Soóky István, Szabó Rudolf, Szalay Ignác, Szuha Géza, Takács Vidor, Tóth Gergely, Tóth István, Török Mihály, Várady László.

A temető bejárata mellett, a jobb oldali falon (az urnafalon) láthatjuk a **II. világháborúban elesett**

vagy annak

következtében elhunyt lakosok névsorát: Angyal Mihály, Androvics Péter, Babos József, Balogh Jenő, Bartal Gergely, Bognár Imre, Bognár István, Bognár László, Csölle Géza, Csölle Gyula, Csölle János, Deutsch Berta, Deutsch Gusztáv, Deutsch Mihály, Deutsch Miklós, Deutsch Sándor, Deutsch Vilmos, Dömény Géza, Figura Vince, Forschner Mária, Katona Tibor, Kiss

János, Kiss József, Klíner István, Kovács István, Kovács István, Kovács Gyula, Kovács Sándor, Kovács Vítal, Kónya István, Kürthy Dezso, Krascsenics Lajos, Lakatos Ferenc, Lakatos Lajos, Lelovics Ferenc, Libárdi Elek, Lőrincz István, Lőrincz Fülöp, Madarász Ferenc, Malina Géza, Forschner Mór, Gajer Lajos, Gaál Gyula, Gaál István, Gaál József, Gaál László, Gaál Mária, Gaál Mária, Jassa Elek, Kamocsai Dezső, Kamocsai István, Katona Alajos, Katona Árpád, Reisz Izidor, Reisz Livia, Reisz Maximilián, Reisz Sarolta, Sárközi Imre, Soóky József, Soóky László, Katona Frigyes, Marossi Péter, Mikóczy Ignác, Molnár Ignác, Molnár István, Nagy Gusztáv, Nagy István, Nagy Lajos, Nagy Mihály, Nagy Vidor, Pénzes Géza, Rajkovics Alajos, Rajkovics Ernő, Rajkovics Ignác, Rácz Mihály, Reisz Anna, Reisz Árpád, Reisz Edit, Reisz Éva, Reisz Irén, Szabó Albert, Szabó Flórián, Szabó Imre, Szalay Imre, Szalay János, Szalay Tibor, Szalai Vince, Szinghoffer Alajos, Szinghoffer Sándor, Szomolai János, Tamásovics Ferenc, Szűcs János, Takács István, Tóth Alajos, Tóth Imre, Török Gyula, Vangel Imre, Virágvölgyi János, Vörös István.

Az "öreg iskola" udvarán betontalapzaton állt **egy vörös csillag**, amelyet **Pioníremlékműnek** neveztek, és 1951-ben emeltek. Itt zajlottak a pioníravatások. Az emlékművet az 1989-es politikai fordulat után lebontották.

A kultúrház falára a falu felszabadulásának 30. évfordulója tiszteletére helyezték el **emléktáblát** az alábbi szöveggel:

"Čest a sláva Sovietskej armáde za oslobodenie obce Topolníky dna 1. apríla 1945. Z príležitosti 30. výročia oslobodenia." "Köszönet és hála a Szovjet Hadseregnek Topolníky felszabadításáért 1945. IV. 1-jén. Felszabadulásunk 30. évfordulója alkalmából."

A községi hivatal bejáratával szemben lévő rózsakertben áll a **Petőfi-emlékmű**. Talapzatra helyezett, ferdén álló terméskőbe erősített Petőfi-arckép, alatta fekete márványlapba vésett szöveg:

"A néppel tűzön-vízen át!"

Tisztelet Petőfi Sándor emlékének. Nyárasd lakossága, önkormányzata, Csemadok helyi szervezete 1995. márc. 19. Az emlékmű Lipcsei György szobrászművész alkotása.

A **Szent Flórián szobrot** 2008. május 2-án avatták fel. Szent Flórián a tűzoltók védőszentje és tűzoltószertár melletti téren található.

2013-ban volt annak 900. évfordulója, hogy e gyönyörű **települést írásban először említették**. Nyárasd Község Önkormányzata ennek emlékére a falu főterén egy emlékművet állíttatott, amelyet Ferdics Gábor művész alkotott meg.

{gallery}2012/pamiatky{/gallery}